Pobrano ze strony www.sqlmedia.pl

Miejsce na identyfikację szkoły

ARKUSZ PRÓBNEJ MATURY Z OPERONEM HISTORIA

POZIOM ROZSZERZONY

Czas pracy 180 minut

LISTOPAD 2010

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 20 stron (zadania 1–21). Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Odpowiedzi zapisz w miejscu na to przeznaczonym przy każdym zadaniu.
3. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
4. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
5. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie podlegają ocenie.

Życzymy powodzenia!

Za rozwiązanie wszystkich zadań można otrzymać łącznie **50 punktów**.

Wpisuje zdający przed rozpoczęciem pracy

PESEL ZDAJĄCEGO

KOD ZDAJĄCEGO

Arkusz opracowany przez Wydawnictwo Pedagogiczne OPERON.
Kopiowanie w całości lub we fragmentach bez zgody wydawcy zabronione. Wydawca zezwala na kopiowanie zadań przez dyrektorów szkół biorących udział w programie Próbna Matura z OPERONEM.

Pobrano ze strony www.sqlmedia.pl

CZĘŚĆ I (*20 punktów*)

Zadanie 1. (*1 pkt*)

Rozpoznaj ukazane na ilustracjach rodzaje pisma. Ich nazwy wpisz pod ilustracjami.

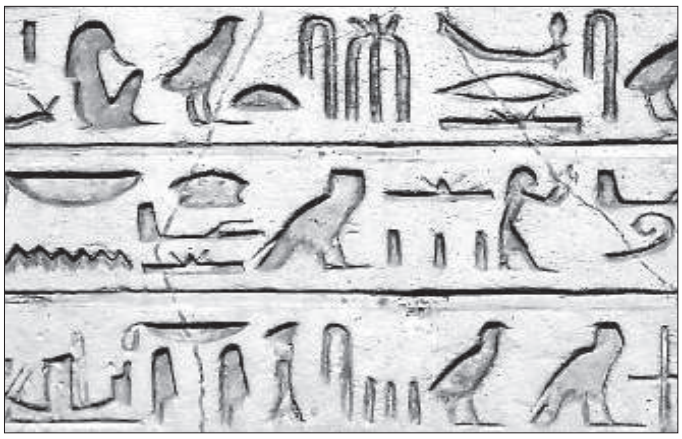

1. . . . . .

2. . . . . .

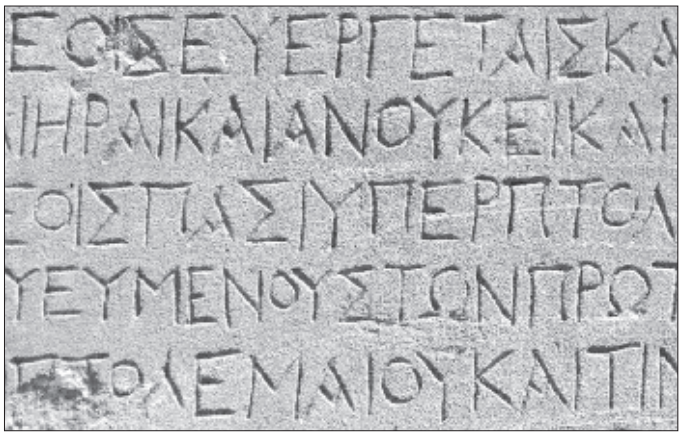

3. . . . . .

Pobrano ze strony www.sqlmedia.pl

Zadanie 2. (*1 pkt*)

Połącz wymienione niżej pojęcia (A–E) z osobami umieszczonymi w tabeli. Do właściwych rubryk tabeli wpisz litery, którymi oznaczono pojęcia.

A. Prawo XII Tablic
B. tetrarchia
C. strząśnienie długów
D. prawo talionu
E. ostracyzm

	Postaci	Pojęcia
1.	Hammurabi	
2.	Solon	
3.	Klejstenes	
4.	Dioklecjan	

Zadanie 3. (*3 pkt*)

Przeczytaj fragment tekstu źródłowego i wykonaj polecenia.

Jak zaś doszło do wypędzenia króla Bolesława z Polski, długo byłoby o tym mówić; tyle wszakże można powiedzieć, że sam będąc pomazańcem [Bożym] nie powinien był [drugiego] pomazańca za żaden grzech karać cieleśnie. Wiele mu to bowiem zaszkodziło, gdy przeciw grzechowi grzech zastosował i za zdradę wydał biskupa na obcięcie członków. My zaś ani nie usprawiedliwiamy biskupa-zdrajcy, ani nie zalecamy króla, który tak szpetnie dochodził swych praw [...] lecz pozostawmy te sprawy, a opowiedzmy, jak przyjęto go na Węgrzech.

Źródło: Gall Anonim, *Kronika polska*, tłum. R. Grodecki, Wrocław 1989, s. 54.

A. Określ typ zacytowanego źródła.

. . . . . .

B. Podaj przydomek władcy, o którym wspomina autor tekstu, oraz nazwij wydarzenie, o którym mowa w źródle. Określ datę roczną tego wydarzenia.

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

C. Wyjaśnij, na czym polegał grzech biskupa, a na czym króla.

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Pobrano ze strony www.sqlmedia.pl

Zadanie 4. (*2 pkt*)

Nauczanie w średniowieczu bazowało na siedmiu sztukach wyzwolonych, które dzieliły się na dwa poziomy: *trivium* i *quadrivium*. Przyporządkuj tym pojęciom właściwe nazwy sztuk wyzwolonych z zamieszczonej niżej listy. Każdą ze sztuk wpisz do właściwej rubryki.

geometria, gramatyka, muzyka, arytmetyka, astronomia, dialektyka, retoryka

	Poziomy	Nazwy sztuk wyzwolonych
1.	*trivium*	
2.	*quadrivium*	

Zadanie 5. (*4 pkt*)

Przeanalizuj mapę, a następnie na podstawie własnej wiedzy wykonaj polecenia.

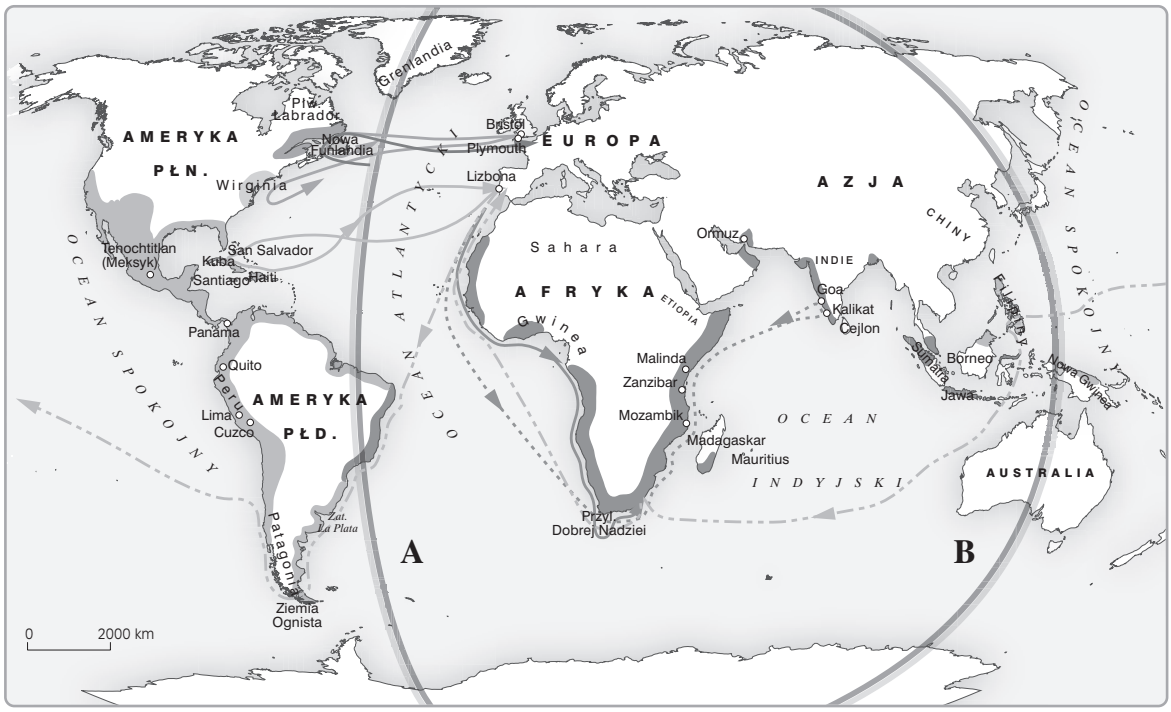

A. Wyjaśnij, co oznaczają linie przebiegające przez Atlantyk (A) i Pacyfik (B).

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Pobrano ze strony www.sqlmedia.pl

B. Podaj daty roczne oraz miejsca zawarcia traktatów, w których wyznaczono linie wspomniane w poleceniu A.

. . . . . .

. . . . . .

C. Do poniższej tabeli przy nazwiskach żeglarzy wpisz nazwy państw, pod których patronatem dokonywali oni swoich odkryć.

	Odkrywcy	Państwa
1.	Krzysztof Kolumb	
2.	Ferdynand Magellan	
3.	Bartolomeo Diaz	
4.	Vasco da Gama	
5.	Giovanni Caboto	
6.	Jacques Cartier	

D. Wyjaśnij, od czego pochodzi nazwa „Ameryka”.

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Zadanie 6. (*1 pkt*)

Oceń, czy zdania dotyczące reformacji są prawdziwe, czy fałszywe. W tabeli obok każdego zdania wpisz P (prawda) lub F (fałsz).

	Zdania	P lub F
1.	Marcin Luter przedstawił 95 tez w Wittenberdze w 1518 roku.	
2.	Nocą Świętego Bartłomieja nazywa się rzeź kalwinistów dokonaną we Francji w 1572 roku.	
3.	Pokój kończący wojny religijne na terenie Rzeszy zawarto w 1555 roku w Osnabrück i Münster.	
4.	W Kościele anglikańskim głową Kościoła był arcybiskup Canterbury.	

Pobrano ze strony www.sqlmedia.pl

Zadanie 7. (*2 pkt*)

Przeanalizuj ilustracje, a następnie na podstawie własnej wiedzy napisz, jak nazywa się nurt w kulturze polskiej, dla którego charakterystyczne są zaprezentowane przykłady. Podaj trzy cechy tej formacji kulturowej.

A.

B.

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Pobrano ze strony www.sqlmedia.pl

Zadanie 8. (*1 pkt*)

Rozstrzygnij, które wydarzenie nie miało miejsca za panowania Zygmunta III Wazy. Obok tego wydarzenia postaw znak X.

	Wydarzenia	Znak X
1.	rokosz sandomierski	
2.	pierwsza dymitriada	
3.	druga dymitriada	
4.	wybuch wojny trzydziestoletniej	
5.	potop szwedzki	

Zadanie 9. (*1 pkt*)

Przeanalizuj ilustrację, a następnie podaj nazwę stylu, w jakim zbudowano obiekt ukazany na zdjęciu. Wymień dwie cechy tego stylu.

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Pobrano ze strony www.sqlmedia.pl

Zadanie 10. (*1 pkt*)

Na podstawie treści mapy zaproponuj dla niej tytuł, który powinien zawierać określenie tematu, czasu i przestrzeni.

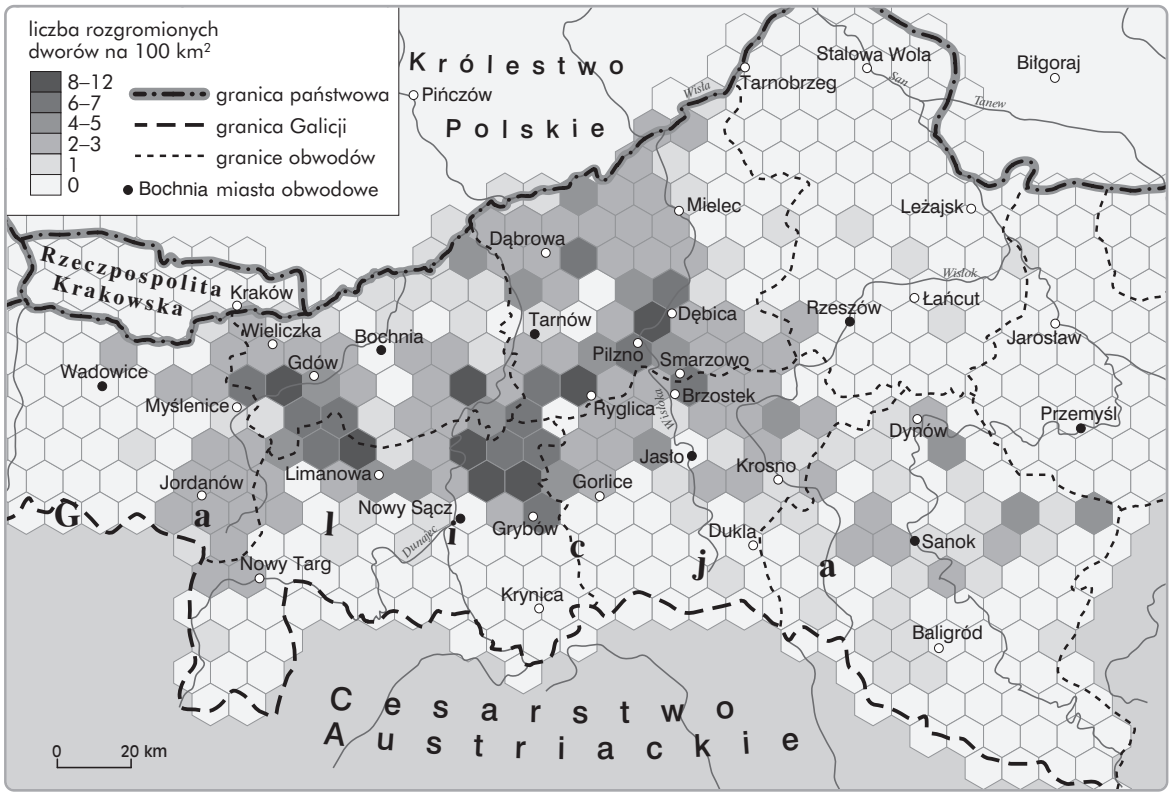

. . . . . .

. . . . . .

Zadanie 11. (*1 pkt*)

Na podstawie danych z tabeli podaj nazwę kontynentu, który na przestrzeni XIX wieku odnotował największy procentowy wzrost liczby ludności. Oblicz, o ile procent zwiększyła się liczba ludności na tym kontynencie i zapisz tę wartość.

Ludność świata w milionach (szacunki minimalne)					
Kontynenty	**Daty roczne**		**Kontynenty**	**Daty roczne**	
	1800	**1900**		**1800**	**1900**
Europa z Rosją europejską	190	400	Azja	650	930
Ameryka Północna	4	80	Ameryka Południowa	20	70
Afryka	100	150	Oceania	2	6

Na podstawie: A. Chwalba, *Historia powszechna. Wiek XIX*, Warszawa 2008, s. 20.

. . . . . .

Pobrano ze strony www.sqlmedia.pl

Zadanie 12. (*1 pkt*)

Ułóż chronologicznie podane niżej wydarzenia z okresu I wojny światowej, od najwcześniejszego do najpóźniejszego. Przy najwcześniejszym wydarzeniu wpisz cyfrę 1, zaś najpóźniejsze oznacz cyfrą 2.

	Wydarzenia	Cyfry
A.	Jutlandzka bitwa morska między flotami Niemiec i Wielkiej Brytanii	
B.	Przystąpienie USA do wojny	
C.	Bitwa niemiecko-rosyjska pod Tannenbergiem	
D.	Wystąpienie T. Wilsona z 14-punktowym orędziem	
E.	Niemiecko-sowiecki traktat pokojowy	

Zadanie 13. (*1 pkt*)

Uzupełnij luki w tekście na temat wydarzeń politycznych w II Rzeczypospolitej.

W maju (1) . . . . . roku dokonano w Polsce wojskowego zamachu stanu. Inicjatorem przewrotu był (2 – imię i nazwisko) . . . . . Po trzech dniach walk, aby uniknąć dalszego rozlewu krwi, z urzędu premiera ustąpił (3 – imię i nazwisko) . . . . . Z zajmowanego stanowiska ustąpił także prezydent (4 – imię i nazwisko) . . . . . Od głoszonego przez zamachowców postulatu uzdrowienia stosunków politycznych w Polsce okres ich rządów, który nastąpił po przewrocie majowym, nazywa się rządami (5) . . . . . .

Pobrano ze strony www.sqlmedia.pl

TEMAT: PRUSY I POLSKA NA PRZESTRZENI DZIEJÓW

CZĘŚĆ II

Analiza źródeł wiedzy historycznej (*10 punktów*)

Źródło A

Dokument księcia Konrada Mazowieckiego z 1230 roku

W imię świętej niepodzielnej Trójcy, Ja Konrad, z bożego miłosierdzia książę Mazowsza i Kujaw […] podaję do wiadomości, że z uwagi na nagrodę niebieską i zbawienie duszy mojej oraz dla obrony wiernych, […] nadałem Marii św. i braciom Zakonu Niemieckiego całe terytorium chełmińskie niepodzielnie ze wszystkimi przynależnościami od tego miejsca, gdzie Drwęca opuszcza granicę Prus, […] na wieczyste posiadanie z całym pożytkiem i z wszelką wolnością […]. Obiecałem też, że gdyby ktokolwiek pomienionym braciom czynił przeszkody w posiadaniu tej ziemi, to ja z całą mą potęgą będę ich bronił. Owi zaś bracia przyrzekli też mnie i wszystkim moim dzieciom, że z całą wiernością wraz z nami walczyć będą każdego czasu stosownie do woli bożej i wedle swej możności przeciw wrogom Chrystusa i naszym, mianowicie przeciw wszystkim poganom (a czynić to będą) bez jakiegokolwiek podstępu lub fałszu, nawet gdyby tylko jeden z nich pozostał przy życiu.

Źródło: J. Danowski, Sz. Olszaniec, *Historia 1. Teksty źródłowe*, Gdynia 2005, s. 91.

Na podstawie źródła A oraz własnej wiedzy wykonaj polecenie.

Zadanie 14. (*1 pkt*)

Nie cytując źródła, wymień zobowiązania wystawcy i odbiorcy dokumentu. Przedstaw przyczyny, które skłoniły księcia mazowieckiego do wystawienia zacytowanego dokumentu.

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Pobrano ze strony www.sqlmedia.pl

Źródło B

Kronika oliwska

Kiedy główny hufiec wojska krzyżackiego ruszył na Brześć, […] mniejsza część wojska ze sztandarem mistrza powędrowała za oddalonymi; na tę część król z jazdą swoją i piechotą napadł […] Oba wojska walczyły z niezwykłą zaciekłością i wielu padło z obu stron; ze strony Zakonu czcigodni mężowie: wielki komtur […] Otto z Bonsdorfu, komtur elbląski […] Herman, komtur gdański […] Albert i wielu innych, ze strony króla [również] wielu rycerzy poległo. Bitwa trwała dotąd, dopóki ci [Krzyżacy], którzy poszli naprzód, nie powrócili. Wtedy król zmęczony walką razem z wojskiem swoim uciekł – a z nim syn jego; w ucieczce tej wielu [z Polaków], tak z jazdy, jak z piechoty zostało zamordowanych; [tak] osiągnęli rycerze zakonni zwycięstwo i triumf. Armia krzyżacka po pogoni wojsk królewskich wróciła z powrotem do Torunia. Zaś biskup włocławski, Mateusz, kazał pochować ciała poległych na polu […] walki i zbudował na tym miejscu kaplicę.

Źródło: H. Paszkiewicz, *Dzieje Polski*, cz. 1.: *Czasy piastowskie*, Warszawa 1924, s. 273.

Na podstawie źródła B oraz własnej wiedzy wykonaj polecenie.

Zadanie 15. (*1 pkt*)

Zidentyfikuj miejsce i czas (rok) stoczenia opisanej w źródle bitwy. Podaj także imię i przydomek władcy panującego wówczas w Polsce.

. . . . . .

. . . . . .

Źródło C

Fragment *Kroniki kanonika krakowskiego* Jana Długosza

Gdy Ludolf König, mistrz Pruski i zakon Krzyżacki, obojętni na klątwę […] z przyczyny niesłusznego zagarnienia ziem Pomorskiej, Chełmińskiej i Michałowskiej, pod pozorem założonej appellacyi uchylali się […], Kazimierz król Polski, […] obawiając się, aby mu w jednym czasie nie przyszło z potrójnym walczyć nieprzyjacielem, postanowił zezwolić na podane przez mistrza i Krzyżaków warunki, […] i pokój żądany, acz na niesprawiedliwych zasadach, zawrzeć i podpisać. Umysł jego wielce od ojcowskiego różny unikał spraw wojennych, i wolał zawsze zgodę, chociażby z własną krzywdą i szkodą. Gdy więc do niego […] przybyli do Kalisza posłowie mistrza […], król Kazimierz oświadczył, że te warunki, jakkolwiek dla kraju trudne i szkodliwe, przyjmuje. Aby zaś ta zgoda była tem trwalsza i pewniejsza, stwierdził ją […] aktem piśmiennym, w którym, czy to koniecznością, czy szałem jakimś wiedziony, do takiej posunął się nierozwagi, że nie tylko praw swoich do ziemi Pomorskiej, i dwóch innych, to jest Chełmińskiej i Michałowskiej, odstąpił, i zrzekł się wszelkich na potem starań o ich odzyskanie, ale nadto zobowiązał się, że nigdy tytułu książęcia Pomeranii używać nie będzie […] Zapowiedział następnie […] zjazd w Inowrocławiu z mistrzem i Krzyżakami […], którym miał złożyć do rąk zaręczenie piśmienne […] na zachowanie pokoju pod ułożonemi warunkami, i wzajemną rękojmią odebrać. A gdy nadszedł dzień do zjazdu naznaczony, […] zawarł król Kazimierz pokój nieprawy, pragnąc niecierpliwie odzyskania swych ziem ojczystych, Kujawskiej i Dobrzyńskiej, wydartych mu przez Krzyżaków; a na trwałość wieczystą takowego przymierza obie strony wykonały przysięgę […].

Źródło: J. Długosz, *Kronika kanonika krakowskiego. Dzieje polski ksiąg dwanaście*, t. 3, s. 198–199.

Pobrano ze strony www.sqlmedia.pl

Na podstawie źródła C oraz własnej wiedzy wykonaj polecenia.

Zadanie 16. (*2 pkt*)

A. Przedstaw warunki pokoju zawartego z Krzyżakami i podaj datę roczną zawarcia traktatu.

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

B. Oceń, jaki był stosunek Jana Długosza do traktatu pokojowego. Uzasadnij swoją opinię, cytując właściwe fragmenty (trzy) tekstu źródłowego.

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Źródło D

Przemówienie Jana Bażyńskiego skierowane do króla polskiego w 1454 roku

Nie tajno, miłościwy królu, tobie i twojej radzie, a podobno i narodom sąsiednim, ile krzywd i niegodziwości, ile zniewag i sromoty dziadowie i ojcowie nasi, a na koniec my sami wycierpieliśmy od mistrza i Zakonu. […] Komturowie i posiadacze zamków nie sromali się, bez przeprowadzenia sprawy, bez złożenia sądu zabierać nam dobra i majątki, żony w oczach mężów i córki wobec rodziców porywać na pastwę swych lubieżnych chuci. […]

Przyciśnięci tak wielką niedolą, uczyniliśmy wszyscy między sobą związek, abyśmy od tylu cierpień zasłaniać się mogli […] sprawa nasza wyniesiona została przed sąd Fryderyka cesarza rzymskiego, rzeczony cesarz, […] skazał nas na sześć kroć sto tysięcy złotych kary i wieczne poddaństwo mistrzowi i Zakonowi. Ten wyrok cesarza, tak niesłuszny i tyrański, spowodował nas do wypowiedzenia posłuszeństwa Krzyżakom i podniesienia przeciw nim oręża. […] Gdy więc twoja Królewska Mość, jesteś Zakonu tego nadawcą, uposażycielem i dobroczyńcą, […] przeto udajemy się do Majestatu twego z prośbą, abyś nas raczył przyjąć za twoich i tego królestwa wieczystych poddanych i hołdowników, i wcielił do Królestwa Polskiego, od którego jesteśmy oderwani.

Źródło: *Związek Pruski i poddanie się Prus Polsce. Zbiór tekstów źródłowych*, oprac. K. Górski, Poznań 1949, s. 15–16.

Pobrano ze strony www.sqlmedia.pl

Na podstawie źródła D oraz własnej wiedzy wykonaj polecenie.

Zadanie 17. (*1 pkt*)

Wymień powody, które skłoniły mieszkańców Prus do buntu wobec Zakonu. Przedstaw decyzję, jaką podjął król Polski w przedłożonej mu sprawie, i podaj imię tego władcy.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Źródło E

List Henryka Sienkiewicza z 1901 roku

Zapadł niesłychany wyrok! Nie podniesiono na żadnego ze szkolnych katów ręki, nie było napaści ani czynów przemocy, a jednak rodziców tych małych dzieci skatowanych przez pruską szkołę sądy pruskie ukarały długim więzieniem za to, że pod wpływem rozpaczy i litości wypowiedzieli zbyt głośno słowa oburzenia przeciw takiej szkole i takim nauczycielom. Wszędy, gdzie zwyrodniała kultura nie przeszła w stan dzikości, nawet wśród tych Niemców, którzy woleliby w dziejach inną rolę niż rolę zbirów pruskich, wyrok ten wzbudzi jednaką grozę i pogardę, a zarazem napełni serca trwogą o przyszłość i zdumieniem. My jedni, którzy od czasu, gdy część narodu naszego weszła w skład Prus, znamy bliżej to środowisko – nie powinniśmy się ani dziwić, ani też poprzestać na słowach i załamywaniu rąk. Tak jest! […] Stało się więc to, co się stać musiało. Od czasów Fryderyka II i jeszcze dawniejszych polityka pruska była nieprzerwanym ciągiem zbrodni, przemocy, podstępów, pokory względem silnych, tyraństwa względem słabszych, kłamstwa, niedotrzymywania umów, łamania słów i obłudy. […] a zatem cóż dziwnego, że w takich warunkach nastąpił ogólny rozkład dusz, że zwyrodniało poczucie sprawiedliwości i prawdy, że zanikł zupełnie zmysł moralny, a w ogólniejszym rozłajdaczeniu szkoła stała się katownią, a spodlałe sądy powolnym narzędziem dzikich instynktów i przemocy. […] Ale tymczasem co mamy robić my, nad którymi zbrodnia i dzikość ciąży bezpośrednio?

W ogóle – wytrwać! A w szczególności pomóc do wytrwania tym, którzy się stali bezpośrednimi ofiarami łotrostwa i przemocy. Po skatowaniu dzieci skazano na więzienie rodziców, którzy pracowali na ich chleb. Jedną z obwinionych, ubogą matkę siedmiorga drobiazgu, zamknięto na dwa i pół lata. Czy chodziło również o to, by bohaterskie dzieci pomarły z głodu? W społeczeństwie Hakaty – doprawdy – to możliwe. […] Dajmy chleba dzieciom, przynieśmy tę pociechę skowanym rodzicom, że ich nieszczęsne dzieci nie będą zmuszone żebrać!

Źródło: *Polska w latach 1864–1918*, red. A. Galos, Warszawa 1998, s. 192–193.

Pobrano ze strony www.sqlmedia.pl

Na podstawie źródła E oraz własnej wiedzy wykonaj polecenia.

Zadanie 18. (*2 pkt*)

A. Wyjaśnij, czego dotyczył proces, którego wyrok wzburzył Henryka Sienkiewicza. Napisz, gdzie (miejscowość) i kiedy (rok) rozegrały się wydarzenia, które doprowadziły do procesu.

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

B. Wyjaśnij, czym była Hakata, skąd pochodzi ta nazwa i jakie było jej oficjalne brzmienie. Wymień główne cele Hakaty.

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Źródło F

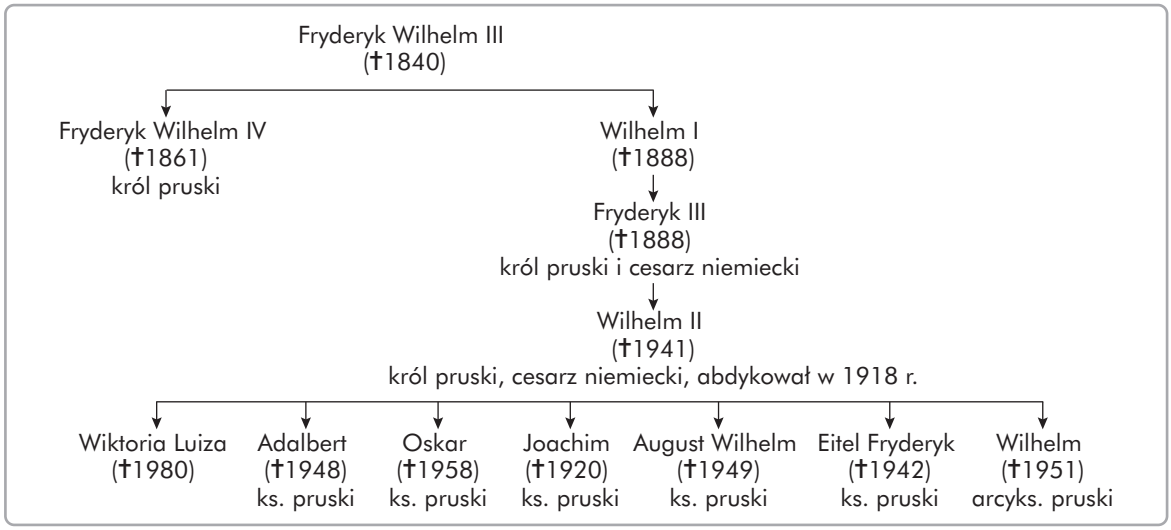

Pobrano ze strony www.sqlmedia.pl

Na podstawie źródła F oraz własnej wiedzy wykonaj polecenie.

Zadanie 19. (*1 pkt*)

Zapisz nazwę dynastii pruskiej, która władała również Niemcami. Napisz, który z monarchów z tej dynastii, jako ostatni koronowany cesarz, panował nad Niemcami. Wyjaśnij, w jakich okolicznościach i w którym roku utracił władzę.

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Źródło G

Fragment wspomnień Heinricha Ehlerta pod tytułem *Ucieczka z Prus Wschodnich*

Urodziłem się 18 lutego 1933 roku w Biskupcu w Prusach Wschodnich. […] Wojnę znaliśmy właściwie tylko pośrednio z meldunków radiowych i gazet. […]. Idylla skończyła się niespodziewanie 20 stycznia 1945 roku. Wówczas to przeżyliśmy pierwsze naloty i już następnego dnia musieliśmy uciekać z Biskupca. […] Jeszcze bowiem tego samego dnia […] powiadomiono, że mamy wszyscy o godzinie 11-tej stawić się na stacji benzynowej Krosta z bagażem ręcznym. Stamtąd miano nas zawieźć ciężarówkami na dworzec. […] Na dworcu stał pociąg towarowy z zamkniętymi wagonami, pusty w środku – żadnych ławek, nic, wagony bydlęce. W pociągu siedzieli już uchodźcy […]. Pamiętam poza tym, że było w tych wagonach bardzo ciasno, że była tam jakaś wariatka i że bez przerwy się tam modlono. […] Niekiedy godzinami staliśmy w szczerym polu zamknięci w wagonach. W najlepszym wypadku można było wyjrzeć na zewnątrz przez wąską szczelinę w drzwiach. I nikt nie wiedział, gdzie byliśmy i dokąd nas wieziono. […] Wyładowano nas później w Dzikowie koło Górowa Iławeckiego i umieszczono w majątku […]. Później jednak przekwaterowano nas do obozu jenieckiego, w którym wcześniej przebywali wzięci do niewoli Rosjanie. […] Któregoś dnia, najpewniej gdzieś w początkach lutego, musieliśmy (czy też sami chcieliśmy) iść dalej, w kierunku Zalewu [Wiślanego]. […] Nie było to zbyt przyjemne – na lodzie zdążyła już się utworzyć warstwa wody sięgająca do kostek, mieliśmy mokro w butach. Jakby tego było mało, panował akurat siarczysty mróz, jakieś 25 stopni […]. Tuż przed przejściem na ląd nadleciały myśliwce. Zaczęły ostrzeliwać kolumnę. […] Mniej więcej w połowie marca trafiliśmy na statek […]. Tylko ci robotnicy, których do tego celu potrzebowano – w tym także mój ojciec – musieli zostać w Gdańsku, pozostałych ewakuowano drogą morską. […] Naszym portem docelowym było Świnoujście […], ale […] przekierowano nas do Rostocku. W Rostocku zeszliśmy na ląd i prawie natychmiast zapakowano nas do wagonów kolejowych […]. Z pociągu wysadzono nas na stacji Westerstede [Dolna Saksonia]. Stosunki panujące podczas naszej długiej ucieczki przed frontem doprowadziły do tego, że każdy z nas miał od dawna wszy głowowe i ubraniowe, a niektórzy, w tym także ja, mieli świerzb. […] Generalnie jednak uchodźców traktowano jak nieproszonych gości i dawano im to do zrozumienia. Niechęć miejscowej ludności jest w zasadzie zrozumiała, gdyż sami oni też musieli zmagać się ze skutkami wojny, a teraz, jakby tego było mało, zmuszono ich do przyjęcia obcych ludzi pod swój dach.

Źródło: Heinrich Ehlert, *Ucieczka z Prus Wschodnich*, www.jugendzeit-ostpreussen.de/pl/biskupiec.html

Pobrano ze strony www.sqlmedia.pl

Na podstawie źródła G oraz własnej wiedzy wykonaj polecenia.

Zadanie 20. (*2 pkt*)

A. Wyjaśnij, co skłoniło mieszkańców Prus do opuszczenia domostw. Wymień pięć niedogodności, jakie spotkały ich podczas podróży.

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

B. Opisz losy ziem, z których pochodził autor relacji, po zakończeniu wydarzeń opisanych w źródle. Co zadecydowało o tych losach?

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Pobrano ze strony www.sqlmedia.pl

CZĘŚĆ III

Wypracowanie (*20 punktów*)

Zadanie 21. (*20 pkt*)

Zadanie zawiera dwa tematy. Wybierz jeden z nich do opracowania.

Temat I

Scharakteryzuj relacje Polski z Prusami od XVI do XVIII w.

Temat II

Przedstaw politykę władz pruskich wobec Polaków oraz postawy społeczeństwa polskiego w okresie kanclerstwa Ottona von Bismarcka.

Wybieram temat: . . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Pobrano ze strony www.sqlmedia.pl

Pobrano ze strony www.sqlmedia.pl

Pobrano ze strony www.sqlmedia.pl

Brudnopis (*nie podlega ocenie*)